

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 13 stycznia 2010 r.

LPO 410-45-03/2009

P/09/112

Pan Tomasz Malepszy

Prezydent Miasta Leszna

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Urzędzie Miasta Leszna kontrolę w zakresie zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska, przeprowadzonych w okresie od 1 stycznia 2006 r. do czasu zakończenia kontroli NIK. W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 *ustawy o NIK* – przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia wywiązanie się *Urzędu* z wymogów dotyczących zapewnienia społeczeństwu udziału w opracowaniu dokumentów, natomiast ocenia pozytywnie zapewnianie takiego udziału w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, mimo stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości.

1. Negatywną ocenę umożliwiania społeczeństwu udziału w opracowaniu przyjętych w kontrolowanym okresie dokumentów (dwóch studiów uwarunkowań oraz siedmiu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także planu gospodarki odpadami dla miasta Leszna) uzasadnia pomijanie obowiązujących przepisów lub nierzetelne stosowanie przewidzianej procedury.

W szczególności stwierdzono, że informacje o projektach studiów uwarunkowań i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Leszna, a także informacje o przyjęciu tych dokumentów, nie zostały podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

środowisku. Postępowano tak pomimo obowiązku określonego w art. 19 ust. 1 i ust. 2 pkt 1c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska*², zwanej dalej „*u_Poś*” oraz art. 21 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko³, zwanej dalej „*u_ooś*”.

Poza tym w upublicznionych informacjach o wyłożeniu do wglądu czterech projektów planów sposób składania uwag i wniosków przez społeczeństwo ograniczony został wyłącznie do formy pisemnej, co było niezgodne z postanowieniami określonymi w art. 40 *u_ooś*. Uzasadnienia uchwał o przyjęciu tych czterech planów nie zawierały informacji o zakresie uwzględnienia zgłoszonych wniosków (w liczbie od 13 do 20), co naruszało postanowienia określone w art. 42 ust. 2 *u_ooś*. Do przyjętych dokumentów nie załączono ponadto pisemnych podsumowań zawierających m. in. informacje o sposobie i zakresie uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków społeczeństwa (w liczbie do 8). Takie postępowanie naruszało obowiązującą procedurę określoną w art. 55 ust. 3 *u_ooś*.

Pomimo obowiązku określonego w art. 39 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 *u_ooś*, do publicznej wiadomości nie została podana informacja o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją (wymagane opinie i uzgodnienia innych organów) dotyczącą trzech projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Leszna, które przyjęte zostały w dniu 28 kwietnia 2009 r.

Służby Pana Prezydenta – wbrew obowiązującej procedurze, określonej art. 53 *u_ooś* – nie uzgodniły zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko tych projektów planów z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu („*RDOŚ*”) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lesznie („*PPIS*”). Stwierdzone naruszenia trybu uzgodnień w toku procedury planistycznej nie usprawiedliwia fakt pozytywnego zaopiniowania projektów planów przez wojewodę wielkopolskiego oraz *PPIS*. Stwierdzone przez NIK wady w procedurach planistycznych, które nie zostały zakończone do dnia 14 listopada 2008 r. podjęciem uchwały (zgodnie ze stanowiskiem ministra infrastruktury i ministra środowiska, wyrażonym w piśmie z dnia 27 lutego 2009 r., skierowanym do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego), nie będą skutkować stwierdzeniem nieważności uchwał tylko przy założeniu poprawności merytorycznej prognoz oddziaływania na środowisko. NIK zwraca uwagę na to, że o zachowanie wymaganej procedury planistycznej *RDOŚ* apelował do Pana Prezydenta już w dniu 9 stycz-

² Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

³ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

nia 2009 r., przy uzgadnianiu kolejnego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Leszna. Wskazać również należy, że *RDOŚ* negatywnie zaopiniował ten projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Do publicznej wiadomości, poprzez opublikowanie na stronie BIP *Urzędu*, nie podano informacji o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu gospodarki odpadami dla miasta Leszna (aktualizacja tego planu na lata 2009-2012), co naruszało postanowienia art. 39 ust. 1 *u_ooś*, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 tej ustawy.

2. W kontrolowanym okresie – spośród 26 postępowań prowadzonych w *Urzędzie*, w ramach których sporządzany był raport lub przeprowadzono procedurę oceny oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko – odstępstwa od obowiązującej procedury zapewniającej udział społeczeństwa wystąpiły we wszystkich 14 analizowanych postępowaniach. Polegały one na nieprzestrzeganiu obowiązku określonego art. 32 ust. 3 *u_Poś* oraz art. 33 ust. 1 *u_ooś*, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 tej ustawy, a więc informacji o wszczęciu tych postępowań nie upubliczniono w sposób bezpośredni na stronie BIP *Urzędu*. We wszystkich analizowanych sprawach daty ogłoszenia informacji o wszczęciu postępowań w siedzibie *Urzędu* różniły się od dat obwieszczeń tych informacji w prasie. W następstwie tej nierzetelności społeczeństwo otrzymało sprzeczne informacje o terminach przewidzianych na składanie uwag i wniosków.

Poza tym uzasadnienie jednej z 14 analizowanych decyzji nie zawierało informacji o udziale społeczeństwa. Obowiązek w powyższym zakresie określony został w art. 56 ust. 8 *u_Poś*.

3. Społeczeństwu zapewniony został udział w podejmowaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć, dla których nie było potrzeby sporządzenia raportu lub przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. We wszystkich 30 analizowanych decyzjach (24% ogółu wydanych w badanym okresie) brak potrzeby sporządzenia raportu lub przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko Pan Prezydent stwierdził w postanowieniach, stosownie do dyspozycji art. 51 ust. 2 *u_Poś* i art. 63 ust. 2 *u_ooś*. Postanowienia te wydane zostały na podstawie wymaganej opinii *PPIS*, stosownie do wymogów określonych w art. 51 ust. 3 *u_Poś* oraz art. 64 ust. 1 i art. 156 *u_ooś*. Informacje zawarte w uzasadnieniach tych postanowień spełniały wymogi określone w art. 51 ust. 5a *u_Poś* oraz art. 65 ust. 3 *u_ooś*.

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że przy wydaniu 43% analizowanych postanowień przekroczony został trzydziestodniowy termin na ich wydanie, określony w art. 51 ust. 4d *u_Poś* oraz art. 65 ust. 1 *u_oos*. Spowodowane było to nieuzasadnioną zwłoką w kierowaniu do *PPIS* wniosków o wydanie opinii oraz wydaniu postanowień po uzyskaniu tych opinii.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie niezbędnych działań organizacyjnych w celu:

- 1) zamieszczania danych o projektach oraz przyjętych studiach i planach zagospodarowania przestrzennego miasta Leszna w odpowiednich kartach publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku,
- 2) zapewnienia w prowadzonych postępowaniach w sprawie ochrony środowiska przestrzegania procedur mających na celu zapewnienie udziału społeczeństwa w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu – na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK* – oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobach wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.